

**Rada Koordynacyjna ds. Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji
Biegłości Językowej UW**

**II Akademickie forum dydaktyki języków obcych:
Innowacja, tradycja i globalizacja w kształceniu
językowym na uczelni wyższej**

23 kwietnia 2026 r.

ul. Dobra 55, s. 0.410

Jitka Bielen
Uniwersytet Jagielloński

**Czy potrafimy sami jako nauczyciele języków dobrze słuchać? Nowoczesne podejście do
wybranych aspektów sprawności językowej rozumienie ze słuchu na przykładzie języka
czeskiego jako obcego**

Autorka prezentacji przedstawia przeniesienie ciężaru: od tradycyjnych zagadnień metodologicznych sprawności językowej rozumienie ze słuchu (RS), do nowoczesnych tendencji dydaktycznych. Prezentowane są zmiany w wybranych aspektach psychologicznych, językoznawczych i technicznych analizowanej sprawności językowej, które udowodniono w badaniach kilku dyscyplin nauki, zwłaszcza po 2000 roku.

Oprócz tego autorka wskazuje na bliskość RS do muzyki oraz na strategię i taktykę RS, z którymi studenci powinni sobie radzić. Ważną częścią wystąpienia są również konkretne przykłady, jak i zagadnienia metodologiczne, których nauczyciele języków powinni być świadomi.

Maria Biławicz
Uniwersytet Warszawski

Polska etykieta językowa w ujęciu glottodydaktycznym

Referat poświęcony jest polskiej etykietce językowej jako elementowi zachowań komunikacyjnych. Omówiono rozwój tradycji etykietowych w języku polskim oraz zwrócono uwagę na pokonywanie barier w kształtowaniu kompetencji językowych w zakresie etykiety podczas nauki języka polskiego jako obcego.

Mariia Diduk
Uniwersytet Warszawski

Globalne media, lokalna nauka – jak internet wspiera immersję językową na zajęciach akademickich

We współczesnym, szybko zmieniającym się świecie edukacja językowa również nie jest oderwana od nowych rozwiązań i technologii. Jednocześnie boryka się ona z problemami takimi jak: brak kontaktu z *native speakerami*, trudności w utrzymaniu zaangażowania i motywacji studentów oraz ograniczona praktyczność, aktualność i dostępność materiałów dydaktycznych. Wystąpienie prezentuje podejście oparte na wykorzystaniu różnorodnych materiałów autentycznych, między innymi w nauczaniu języka japońskiego polskich odbiorców, z użyciem ogólnodostępnych źródeł online. W literaturze przedmiotu obserwuje się rosnący trend badań nad wykorzystaniem autentycznych materiałów medialnych w nauczaniu języka japońskiego i innych języków obcych. Wpływają one nie tylko na rozwój konkretnych sprawności językowych (np. rozumienie ze słuchu) oraz rozumienie kontekstu kulturowego, lecz także na zaangażowanie uczących się.

Prezentacja ma również na celu przedstawienie sposobów, dzięki którym wykładowca lub lektor może pełnić rolę mediatora-przewodnika i dostarczać kontekst językowy studentom w świecie internetowych zawartości. Przedstawione zostaną konkretne źródła, z których wykładowca może czerpać inspirację dla swoich zajęć i które pomogą mu w stworzeniu efektu immersji językowej na zajęciach. W przedstawionym sposobie działania wykorzystanie materiałów autentycznych następuje po wprowadzeniu teoretycznym (często oderwanym od naturalnego kontekstu użycia języka). Dzięki temu słuchacze mogą upewnić się, że wcześniej poznana konstrukcja językowa nie istnieje w próżni, lecz funkcjonuje w realnym użyciu. Takie podejście wpływa nie tylko na wzrost motywacji oraz satysfakcji z zajęć, lecz także wzmacnia aspekt immersyjny, który uznawany jest za szczególnie efektywny w nauce języków obcych.

Elżbieta Grzyb
Uniwersytet Warszawski

Fail better, or how to manage the unknowns: Mediation strategies instrumental in organizing the “10-minute Plays Festival”

Foreign language teaching is currently to a large extent associated with the action-oriented approach, according to which the learner is perceived as a social agent who undertakes language actions in order to accomplish specific tasks. The Common European Framework of Reference for Languages (2018) emphasizes the particular role of extra-linguistic competences in the process of learning and using a foreign language, especially plurilingualism and mediation. Mediation is understood here not only as the transfer of meaning between languages, but also as a process of co-constructing meaning, negotiating understanding, and organizing collective action. The aim of this contribution is a theoretical analysis of the potential of the action-oriented approach for the development of mediation competences, with particular emphasis on creative project-based activities.

The presentation discusses the implementation of a project whose aim was to promote in Poland a short dramatic form known as 10-minute plays. The tool used to achieve this goal was the first “10-minute Plays Festival” in Poland, organized at the Centre for Foreign

Language Teaching. Participants in the project included students attending language courses and general university classes offered by the Centre, which fostered the natural use of plurilingualism. The initiative comprised a competition for writing a 10-minute play, theatre workshops, and a final gala presenting the award-winning plays. This project will serve as a point of reference for reflection on mediation as a transversal competence that supports the development of learner autonomy, teamwork skills, and organizational and creative competences.

Olena Liubychenko
Uniwersytet Warszawski

Sensy, języki, tożsamości: nowe trajektorie edukacji językowej na uniwersytecie

Współczesny uniwersytet funkcjonuje w warunkach intensywnych transformacji globalizacyjnych i cyfrowych, które skłaniają do ponownego przemyślenia edukacji językowej jako przestrzeni interakcji sensów, kultur i tożsamości. Nowe trajektorie kształcenia językowego kształtują się pod wpływem praktyk multilingwalnych, komunikacji międzykulturowej oraz rosnącej roli indywidualnej tożsamości w procesie uczenia się. Środowiska edukacyjne coraz bardziej sprzyjają konstruowaniu sprawczości studentów, poszerzając ich możliwości w zakresie krytycznego doświadczenia językowego i refleksji.

W takich warunkach szczególnego znaczenia nabiera odporność informacyjna, która stopniowo przenika do dyskursu pedagogicznego i metod nauczania języków. W obliczu nadmiernego nasycenia współczesnej przestrzeni informacyjnej oraz nasilających się wpływów manipulacyjnych, edukacja staje się kluczowym mechanizmem kształtowania myślenia krytycznego, kompetencji cyfrowych oraz umiejętności orientowania się w złożonych ekosystemach medialnych. Integracja zasad rezyliencji informacyjnej w praktykach dydaktycznych sprzyja rozwijaniu u studentów umiejętności analizy narracji, oceny wiarygodności źródeł oraz budowania autonomicznych strategii interpretacji informacji.

Uniwersytecka edukacja językowa, ukierunkowana na interdyscyplinarność i kompetencje XXI wieku, staje się platformą nie tylko do rozwijania umiejętności komunikacyjnych, lecz także do kształtowania orientacji wartościujących, modeli zachowań oraz struktur tożsamościowych. Tym samym języki w procesie edukacyjnym pełnią nie tylko funkcję komunikacyjną, lecz także kulturotwórczą i tożsamościową, a odporność informacyjna staje się istotnym czynnikiem zapewniającym autonomię, refleksyjność i adaptacyjność współczesnych studentów.

Kinga Łagowska
Uniwersytet Warszawski

Jak uczyć sprytniej? Wirtualny asystent SI dla nauczycieli języków obcych

Czy można w 10 minut przygotować plan lekcji, prezentację, kartę pracy, interaktywne ćwiczenia, listę słownictwa oraz dostosować autentyczny tekst do niższego poziomu językowego? Współczesne narzędzia oparte na sztucznej inteligencji sprawiają, że jest to możliwe. W wystąpieniu zaprezentowane zostaną funkcjonalności inteligentnych generatorów materiałów, które mogą pełnić rolę „wirtualnego asystenta SI”, wspierającego lektora w

szybkim konstruowaniu podstawowych komponentów zajęć. Przedstawione zostaną rozwiązania umożliwiające automatyczne tworzenie planu zajęć, kart pracy, ćwiczeń interaktywnych, prezentacji oraz kilku wariantów trudności jednego tekstu. Omówione zostanie również to, w jaki sposób zastosowanie SI sprzyja bardziej efektywnemu i „sprytnemu” planowaniu procesu dydaktycznego, szczególnie w kontekście zróżnicowanych potrzeb językowych uczniów. Celem prezentacji jest ukazanie praktycznego potencjału narzędzi SI w usprawnianiu pracy nauczyciela oraz rozwijaniu zasobów dydaktycznych, które zwiększają jakość i elastyczność procesu nauczania języków obcych.

Barbara Łukaszewicz
Uniwersytet Warszawski

Zrozumieć język, zrozumieć kraj: wiedza o społeczeństwie jako klucz do rozwijania kompetencji socjokulturowej

Poza znanymi w glottodydaktyce terminami „realioznawstwo” i „interkulturowość” nie wyodrębnia się osobnego obszaru badań poświęconego wiedzy o społeczeństwie, pomocnego w doskonaleniu kompetencji socjokulturowej i w adaptacji do nowej rzeczywistości społecznej. W wystąpieniu zostaną omówione korzyści płynące z uwzględniania najaktualniejszej wiedzy dotyczącej społeczeństwa posługującego się nauczaniem językiem, a także możliwości i sposoby łączenia omawianego obszaru z rozwijaniem kompetencji lingwistycznych w ramach nauki języków obcych. Wykorzystanie omawianego podejścia w nauczaniu akademickim ma szczególne znaczenie w przypadku osób uczących się języka obcego w środowisku endolingwalnym, czyli w przypadku Polski – studentów cudzoziemskich uczących się w niej polszczyzny.

Paweł Rutkowski, Marek Śmietana
Uniwersytet Warszawski

Słownictwo specjalistyczne jako wyzwanie w dydaktyce polskiego języka migowego, czyli o terminologii medycznej i prawnej w komunikacji polskich Głuchych

Wystąpienie przedstawia zarys problematyki związanej z nauczaniem języka migowego na poziomie akademickim. Wprowadzone zostaną najważniejsze informacje na temat polskiego języka migowego (PJM), który rozwija się i ewoluuje od dwustu lat w polskiej społeczności Głuchych. Warto zwrócić tu uwagę na wielką literę w zapisie słowa Głuchy – pisownia taka stosowana jest w literaturze przedmiotu jako sygnał, iż z socjolingwistycznego punktu widzenia osoby migające powinny być postrzegane jako mniejszość językowa. Lingwiści zajmujący się tą problematyką nie mają wątpliwości, że Głusi porozumiewają się za pomocą w pełni ukształtowanych systemów językowych, zdolnych do wyrażenia dowolnych (w tym abstrakcyjnych) treści. Zarazem specyfika funkcjonowania tych systemów – ich wykorzystywanie przede wszystkim w komunikacji codziennej, niespecjalistycznej – przekłada się na istotne braki terminologiczne. Dotyczy to chociażby kluczowych obszarów słownictwa związanego z prawem i medycyną. Skuteczną dydaktykę PJM na poziomie uniwersyteckim wspiera standaryzacja zasobów leksykalnych pozwalających na komunikację specjalistyczną. Dlatego ważną częścią wystąpienia będzie zaprezentowanie najnowszych (opublikowanych

przez Pracownię Lingwistyki Migowej UW we wrześniu 2025 r.) słowników terminologii medycznej i prawnej w PJM.

Maciej Smuk
Uniwersytet Warszawski

Teorie naukowe, teorie subiektywne, glottobzdury... O nauce języków obcych w literaturze poradnikowej

We wprowadzeniu uzasadniającym powstanie monografii poświęconej teoriom subiektywnym napisałem: „Przestrzenie szkolne, w sensie metaforycznym i dosłownym, (...) wypełniają konkurencyjne interpretacje rzeczywistości, przypadkowo lub fragmentarycznie relacjonowane wyniki badań, wycinki niezwyfikowanych teorii, a nawet wypowiedzi z gatunku postprawd i teorii spiskowych. Takie zjawiska wprowadzają zamieszanie i niepokój, utrudniając orientację w świecie”. Obszar nauki języków obcych nie jest wolny od tak rozumianego chaosu. Teorie obiektywne (naukowe) współlistnieją z teoriami subiektywnymi (osobistymi), konkurują ze sobą, jedne wypierają drugie, a teorie subiektywne mogą wręcz przybierać formę naukowych „glottobzdur” [Określenie to nawiązuje do tytułu książki S. Briersa pt. *Psychobzdury. Jak mity popularnej psychologii mieszają nam w głowach?* (2019)].

W wystąpieniu omówię zasadnicze różnice między teoriami obiektywnymi i subiektywnymi, wskazując zarazem główne źródła błędów zawartych w tych drugich. Ilustrację omawianego zjawiska będą stanowić wybrane poradniki poświęcone nauce języków obcych. Ich liczba jest pokaźna, podobnie jak liczba zawartych w nich twierdzeń, które nie znajdują potwierdzenia w badaniach naukowych. Chciałbym pokazać, że niektóre poradniki pozbawione podstaw naukowych mogą nie tylko dezinformować, lecz także kształtować szkodliwe postawy wobec samego procesu uczenia się – nie tylko języka.

Jolanta Sujecka-Zajac
Uniwersytet Warszawski

50 twarzy oceniania w dydaktyce akademickiej – między egzaminami a monitorowaniem

Ocenianie pozostaje bez wątpienia wiodącym tematem w dydaktyce przedmiotowej, także w glottodydaktyce. W teoriach dotyczących oceniania wymienia się zazwyczaj ocenianie sumujące i kształtujące, zwłaszcza to ostatnie zyskało już szerokie umocowanie teoretyczne i praktyczne, warto jednak zadać sobie pytanie czy na pewno *tertium non datur*? W tym kontekście warto przyjrzeć się tzw. ocenianiu orientującemu (ang. *interim assessment*) oraz różnym formom samooceny studenckiej. Wart w tym kontekście zadać sobie podstawowe pytania i spróbować na nie odpowiedzieć: Jak skutecznie monitorować postęp w uczeniu się studentów i studentek zanim dojdzie do rozstrzygającego egzaminu? Jak pracować z informacją zwrotną dla i od studentów? Jak różnicować formy oceniania zależnie od celów i potrzeb zarówno nauczającego jak i uczącego się?

Krystyna Szymankiewicz
Uniwersytet Warszawski

Wielojęzyczna platforma KITE – komunikacyjny i kulturowy „lodołamacz” dla uchodźców, inspirujące materiały do nauki języków obcych dla wszystkich

Celem wystąpienia jest przedstawienie wielojęzycznej platformy internetowej KITE (<https://kite.usal.es>), która została opracowana w ramach projektu Erasmus+ CommuniKITE (2023–2026). Przygotowana głównie z myślą o osobach znajdujących się w sytuacji kryzysu humanitarnego, w tym szczególnie w związku z wojną w Ukrainie, platforma KITE stanowi unikatowy zasób różnorodnych materiałów wspierających komunikację od zera, przygotowujących do integracji bez nieporozumień kulturowych i ułatwiających naukę języka wybranego kraju przyjmującego (Polski, Niemiec, Hiszpanii, Francji, Portugalii i Włoch). Oprócz tej prymarnej funkcji, zasoby KITE mogą z powodzeniem być wykorzystywane w różnych kontekstach uczenia się / nauczania języków obcych (w tym na uczelni wyższej) dla rozwijania umiejętności mediacyjnych i pogłębiania wiedzy interkulturowej. W wystąpieniu zostaną omówione przykłady takich dydaktycznych zastosowań.

Marta Wojakowska
Uniwersytet Warszawski

Od analizy potrzeb do projektu testu: opracowanie egzaminu certyfikacyjnego z języka specjalistycznego

Dynamika współczesnego kształcenia akademickiego oraz wymagania rynku pracy sprawiają, że kompetencje komunikacyjne w językach specjalistycznych zyskują na znaczeniu. W odpowiedzi na te potrzeby powołano zespół badawczy, którego zadaniem było opracowanie koncepcji certyfikatu z języka angielskiego medycznego na poziomie ponad średnio zaawansowanym dla studentów kierunku lekarskiego.

Celem wystąpienia jest przedstawienie procesu opracowywania egzaminu certyfikacyjnego na przykładzie certyfikatu *Medical English B2*, ze szczególnym uwzględnieniem analizy potrzeb, doboru materiałów porównawczych i tworzenia matrycy testu oraz ukazanie, jak działanie oparte na danych empirycznych i standardach glottodydaktycznych może wspierać rozwój certyfikacji języków specjalistycznych.

Punktem wyjścia była analiza potrzeb obejmująca konsultacje z lekarzami i osobami zaangażowanymi w kształcenie przyszłych medyków, co pozwoliło określić kluczowe kompetencje językowe i komunikacyjne. Na jej podstawie przygotowano ankietę skierowaną do studentów i lekarzy praktyków, umożliwiając zebranie danych o faktycznych potrzebach komunikacyjnych. Równolegle przeanalizowano materiały dydaktyczne i egzaminacyjne z języka medycznego w różnych językach, co pozwoliło wskazać rozwiązania stosowane w międzynarodowej praktyce. Wyniki badań posłużyły do opracowania matrycy testu oraz prototypu egzaminu, który stanowi podstawę dalszych prac nad wdrożeniem certyfikatu na Uniwersytecie Warszawskim.